

สำนักแห่งศรัทธาคือการขอบคุณ

﴿الشكر دليل الإيمان﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

ซุฟอัม อุษมาน

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿الشكر دليل الإيمان﴾

« باللغة التايلاندية »

صافي عثمان

2010 - 1431

islamhouse.com

สำนึกแห่งศรัทธาคือการขอบคุณ

ในกระบวนการเรียกร้องและสร้างสำนึกแห่งศรัทธาต่ออัลลอฮ์ที่เราพบในอัลกุรอานนั้น คือ การชี้แนะและสะกิดให้มนุษย์ระลึกถึงบุญคุณและความกรุณาอันมากมายของพระองค์ที่มีอยู่เหนือพวกเขา ตั้งแต่บทแรกของอัลกุรอานและเรื่อยมาตลอดทั้งเล่ม เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนถึงการสาธยายถึงพระเดชานุภาพของอัลลอฮ์ ที่ทรงเสกสรรค้ำชูสรรพสิ่งทั้งหลายเพื่อเป็นคุณประโยชน์แก่มวลมนุษย์

ไม่เป็นข้อกังขาใดๆ อีกเลยว่า การประทานของอัลลอฮ์ต่อมนุษย์นั้นมีมากมายเหลือเกิน มีมากมายจนนับไม่ถ้วน ทุกสิ่งที่เราปรารถนาและวาดหวังอยากจะได้ พระองค์ได้ทรงประทานให้โดยไม่คิดคำนวณ พระองค์เผยถึงข้อเท็จจริงนี้ว่า

﴿وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ

الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ﴾ (إبراهيم : ๓๔)

ความว่า และพระองค์ทรงประทานให้พวกเจ้าซึ่งทุกสิ่งที่คุณเจ้าร้องขอ และมาตรแม้นพวกเจ้าจะนับนิมัตของอัลลอฮ์แล้วไซ้ร้ แน่แท้พวกเจ้ามิอาจนับคำนวณมันได้ แท้จริงมนุษย์นั้นช่างอธรรมและปฏิเสธฝ่าฝืนเสียเหลือเกิน (อิบรอฮีม : 34)

ในอีกโองการหนึ่งคล้ายๆ กันนี้ พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (النحل : ๑๘)

ความว่า และมาตรแม้นพวกเจ้าจะนับนิมัตของอัลลอฮ์แล้วไซ้ร้ พวกเจ้าย่อมมิอาจคำนวณมันได้ แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงเป็นผู้อภัยยิ่ง ผู้เมตตายิ่ง (อัน-นะหฺล : 18)

สองโองการนี้มีนัยที่กินใจอยู่ท้ายๆ ของอายะฮ์ ที่พระองค์บอกว่า "มนุษย์นั้นช่างอธรรมและฝ่าฝืนเสียเหลือเกิน" เนื่องด้วยที่พวกเขาใช้นิมัตของอัลลอฮ์ในทางผิดๆ โดยไม่เคยคิดว่าสิ่งเหล่านั้นถูกประทานมาให้พวกเขาเพื่อใช้ในการภักดีพระองค์ มิใช่ให้นำเอามาเป็นปัจจัยสร้างบาปหรือมะอูญียัตต่อพระองค์เสียเอง กระนั้นก็ตาม พระองค์ก็ยังทรงอภัยและเมตตาเสมอ แม้วามมนุษย์จะใช้นิมัตของพระองค์ในทางที่ผิด แต่ถ้าหากพวกเขาสำนึกได้และยอมกลับตัว รำลึกถึงบุญคุณของพระองค์อีกครั้ง ย่อมเป็นสิ่งที่ไม่แปลกอันใดเลยที่พระองค์จะยอมรับการกลับตัวนั้น เพราะ "แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงเป็นผู้อภัยยิ่ง ผู้เมตตายิ่ง" .. อัลลอฮ์อัคร์!

นิมิต หรือบุญคุณต่างๆ ที่ทรงประทานให้กับมนุษย์นั้นอย่าว่าแต่สิ่งที่เราร้องขอเพียง อย่างเดียวเลย สิ่งอื่นนอกเหนือจากที่เราเรียกร้องก็ทรงประทานให้มาแต่เดิมแล้ว ทั้งที่เปิดเผยเห็น ได้กับตา หรือที่ปกปิดเป็นนามธรรมจับต้องไม่ได้ ข้อเท็จจริงนี้ยิ่งใหญ่นัก ดังที่พระองค์ได้สาธยาย ว่า

﴿أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنبِئٍ﴾ (لقمان : ٢٠)

ความว่า เจ้าไม่ได้ดูดอกหรือ ว่าอัลลอฮ์ทรงอำนวยสิ่งต่างๆ ที่อยู่บนฟากฟ้า และสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใต้น้ำดินให้แก่พวกเจ้า และทรงประทานนิมิตของ พระองค์อย่างกว้างขวางแก่พวกเจ้า ทั้งที่เปิดเผยและที่ปกปิด ทว่าในจำนวน มนุษย์นั้น ยังมีผู้ที่ได้แย้งในเรื่องอัลลอฮ์โดยไร้ความรู้ ไร้ทางนำ และไร้คัมภีร์ที่ ส่องประทีปใดๆ เลย (ลูกมาน : 20)

อย่างที่ได้อธิบายไว้แล้วว่า คัมภีร์อัลกุรอานนั้นเพียบพร้อมไปด้วยการยกอ้างถึงเดชานุภาพ ของอัลลอฮ์ เพื่อเผยให้เห็นถึงบุญคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ที่มีเหนือปวงมนุษย์ผู้เป็นบ่าว ด้วย สำนวนภาษาที่ง่าย ชัดเจน และสัมผัสถึงอรรถรสแห่งสัจจะได้ทันที การเผยอิงการเหล่านี้มักจะ เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งตวรรษที่เปี่ยมด้วยเหตุผลและรับได้ด้วยปัญญา มิใช่ด้วยการข่มขู่หรือ บีบบังคับอย่างน่าเกลียดเช่นที่ผู้มีอำนาจในโลกนี้ทำกับบรรดาผู้อ่อนแอกว่าตน นับประสาอะไรถ้า หากตนเป็นเจ้าของและอีกฝ่ายเป็นลูกน้องผู้รับใช้

โองการต่อไปนี้ คือตัวอย่างพระดำรัสที่ทรงกล่าวนิมิตของพระองค์เหนือพวกเรา และมี คำถามที่สื่อถึงมนุษย์ทั้งหลายให้ระลึกถึงบุญคุณเหล่านั้น ด้วยทักษะภาษาอันเปี่ยมด้วยพลังทว่า งดงามเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ผู้สูงส่งตรัสว่า

﴿أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ﴾ (النمل : ٦٠)

ความว่า (สิ่งเคารพที่พวกเขาตั้งภาคีด้วยนั้นดีกว่า)หรือว่าพระองค์ผู้สร้าง ฟากฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และหลั่งน้ำลงมาให้แก่พวกเจ้าจากฟ้า แล้วเราก็ ได้ใช้มันทำให้เรือกสวนมากมายงอกเงยเป็นที่ละลานตา ไม่ใช่เรื่องของพวกเขา ที่จะทำให้ต้นพืชเหล่านั้นงอกเงยได้ มีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือไปจากอัลลอ ฮ์อีกกระนั้นหรือ? ทว่า พวกเขานั้นเป็นชนที่ตั้งภาคีเทียบเคียง(อัลลอฮ์กับสิ่ง เคารพอื่นๆ) (อัน-นัมล : 60)

﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِي وَجَعَلَ
بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (النمل : ٦١)
ความว่า (สิ่งเคารพที่พวกเขาตั้งภาคีด้วยนั้นดีกว่า)หรือว่าพระองค์ผู้ที่ทำให้
แผ่นดินนั้นมั่นคง และทำให้มีสายน้ำไหลระหว่างแผ่นดินนั้น และทำให้มีภูเขา
เป็นที่ยึดตรึงแก่มัน และทำให้มีที่กั้นระหว่างทะเลสองฝ่าย มีพระเจ้าอื่นใด
นอกเหนือไปจากอัลลอฮ์อีกกระนั้นหรือ? ทว่า พวกเขาส่วนมากนั้นไม่รู้ (อัน-
นัมล์ : 61)

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ
الْأَرْضِ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَلِيلاً مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ (النمل : ٦٢)
ความว่า (สิ่งเคารพที่พวกเขาตั้งภาคีด้วยนั้นดีกว่า)หรือว่าพระองค์ที่ทรงตอบ
รับผู้คับขันเมื่อเขาขอ และทรงบิดเบือนความชั่วร้าย และทรงทำให้พวกเขา
เป็นผู้ที่ปกครองแผ่นดิน มีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือไปจากอัลลอฮ์อีกกระนั้น
หรือ? น้อยนักที่พวกเขาจะลี้กใคร่ครวญ (อัน-นัมล์ : 62)

﴿أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَلَيْسَ اللَّهُ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ (النمل : ٦٣)
ความว่า (สิ่งเคารพที่พวกเขาตั้งภาคีด้วยนั้นดีกว่า)หรือว่าพระองค์ผู้ทรงชี้ทาง
พวกเขาในความมืดมิดทั้งทางบกและทางทะเล และผู้ที่ทรงปล่อยยให้ลมพัด
เพื่อสร้างความปัด ก่อนที่จะส่งความเมตตาของพระองค์ให้ (หมายถึงลมที่พัด
เมฆมาเพื่อให้หลังน้ำฝนลงมา) มีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือไปจากอัลลอฮ์อีก
กระนั้นหรือ? พระองค์อัลลอฮ์ทรงสูงส่งยิ่งเหนือสิ่งที่พวกเขาตั้งภาคี (อัน-นัมล์
: 63)

﴿أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ اللَّهُ
مَعَكُمْ اللَّهُ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (النمل : ٦٤)
ความว่า (สิ่งเคารพที่พวกเขาตั้งภาคีด้วยนั้นดีกว่า)หรือว่าพระองค์ผู้ให้
บังเกิดสรรพสิ่งมาแต่แรก และทรงชุบมันให้เกิดอีกครั้ง(ในวันกิยามะฮ์
หลังจากการสูญสลายของทุกสิ่ง) และผู้ที่ทรงประทานวิชีก็(ปัจจัยดำรงชีพ)
จากฟ้าและแผ่นดิน มีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือไปจากอัลลอฮ์อีกกระนั้น
หรือ? จงนำหลักฐานของพวกเขามาเถิด หากพวกเขานั้นจริงจัง (อัน-นัมล์ :
64)

อัลลอฮ์อัครับ ! ทั้งหมดที่พระองค์กล่าวถึงนั้นล้วนเป็นสิ่งที่มนุษย์สัมผัสได้ทั้งสิ้น และเป็นที่ยอมรับโดยคุณวิญญูว่ามีเพียงอำนาจแห่งองค์ผู้สร้างเท่านั้นที่สามารถจัดการและแจกแจงทั้งสิ้นทั้งปวงนั้นให้แก่มวลมนุษย .. ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพภักดีนอกเหนือไปจากองค์ผู้สร้างนี้เท่านั้น

จะว่ากันไปตามจริงแล้ว นิอุมัตต่างๆ ทั้งหลายที่เราใช้อยู่นี้ แม้จะมีมากมายจนนับไม่ถ้วน กระนั้นก็ยังถือว่าเล็กน้อยอย่างยิ่งถ้าจะเทียบกับความยิ่งใหญ่ของเดชานุภาพอันไม่สิ้นสุดขององค์อัลลอฮ์พระผู้อภิบาล เพียงแค่ที่พระองค์ประทานให้มาแค่นี้เราก็ใช้แทบไม่หมด และเพียงแค่เท่าที่มีอยู่เราก็ไม่คิดที่จะขอบคุณ หนำซ้ำ ด้วยนิอุมัตเล็กน้อยเหล่านี้แหละที่เราใช้มันก่อความเสียหายมากมายบนพื้นแผ่นดิน เราสูบน้ำมันและก๊าซในดินมาใช้ แก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติ จนบางครั้งต้องละเมิดสิทธิผู้อื่น เราใช้อำนาจความมั่งมีกดขี่ผู้อ่อนแอจนไม่เห็นมนุษยธรรม เราใช้ความสะดวกสบายที่ได้มาจากนิอุมัตของอัลลอฮ์ เพื่อความสุขสำราญแห่ง الدنيا แม้มันจะขัดกับคุณธรรมที่พระองค์ทรงรับสั่งใช้ให้ยึดมั่น ฯลฯ เพียงมีนิอุมัตอันน้อยนิดให้ใช้ มนุษย์ก็ถูกอาจต่ออัลลอฮ์มากนักรแล้ว ถ้าหากมันมีมากไปกว่านี้แล้ว ความหลงลืมของเรา การก่อความเสียหายของเรา จะใหญ่หลวงอีกเพียงใด

﴿وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُرِزُّ بِقَدَرٍ مَّا

يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾ (الشورى : ٢٧)

ความว่า และหากอัลลอฮ์ทรงแผ่กว้างริชกีให้แก่ปวงบ่าวของพระองค์แล้วไซ้ร้แน่นอนอนพวกเขาย่อมก่อความเสียหายบนแผ่นดิน แต่พระองค์ทรงประทานลงมาด้วยจำนวนที่จำกัดตามความประสงค์ แท้จริงพระองค์ทรงประจักษ์และรู้เห็นบ่าวของพระองค์อย่างยิ่ง (อัล-ชุกรอ : 27)

เพราะเหตุที่มนุษย์ไม่รำลึกถึงบุญคุณของอัลลอฮ์ จึงทำให้หลงลืมและกล้าที่จะกระทำผิดต่อพระองค์ ดังนั้น พระองค์จึงได้เตือนให้มนุษย์คืนสติอีกครั้ง เช่นที่ทรงกำชับว่า

﴿وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاتَّقْتُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا

وَأَطَعْنَا وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ (المائدة : ٧)

ความว่า และจงระลึกถึงนิอุมัตของอัลลอฮ์เหนือพวกเจ้าทั้งหลาย และ(จงระลึกถึง)สัญญาที่พระองค์ได้ผูกมัดพวกเจ้าไว้ ครั้งที่พวกเจ้ายอมรับว่าเราได้ฟังและได้ปฏิบัติตามแล้ว และจงตักวาอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์เถิด แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรู้ถึงสิ่งที่อยู่ในห้วงอกทั้งหลาย (อัล-มาอิเดฮฺ : 7)

คำตักเตือนให้ระลึกถึงนิมิตของอัลลอฮฺเที่ยงนี้ นั่น นับเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของเรา และยังเป็นประเด็นหัวข้อในการตะอูวะฮฺเชิงญวณของบรรดาศาสนทูตอีกด้วย อัลลอฮฺได้ตรัสถึงท่านนบีมุซา อะลัยฮิสสลาม ว่า

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلْ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾
(المائدة : ٢٠)

ความว่า และเมื่อครั้งมุซากล่าวแก่หมู่ชนของเขาว่า โอ้ หมู่ชนของฉัน พวกท่านจงระลึกถึงนิมิตของอัลลอฮฺเหนือพวกท่าน ที่พระองค์ได้กำหนดให้มีศาสนทูตในหมู่พวกท่าน และยังทรงทำให้พวกท่านเป็นไทได้ครองแผ่นดิน และทรงประทานให้แก่พวกท่านซึ่งสิ่งที่ไม่ได้ถูกประทานให้แก่ผู้ใดในหล้า (อัล-มาอิ ตะฮฺ : 20)

ในอีกโองการหนึ่งมีว่า

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيَدَّبُّونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ﴾ (إبراهيم : ٦)

ความว่า และเมื่อครั้งมุซากล่าวแก่หมู่ชนของเขาว่า พวกท่านทั้งหลายจงระลึกถึงนิมิตของอัลลอฮฺเหนือพวกท่าน ที่พระองค์ทรงปลดปล่อยพวกท่านในรอดจากพรรคพวกของฟิระอาน์ จากการทำร้ายที่พวกเขากระทำการขู่ขู่พวกท่านด้วยการทรมานที่โหดร้าย ได้ฆ่าลูกหลานของพวกท่าน และสร้างความอับอายแก่บรรดาสตรีของพวกท่าน ในการนั้นย่อมเป็นบททดสอบอันใหญ่หลวงจากพระเจ้าผู้อภิบาลของท่านทั้งหลาย (อิบรอฮีม : 6)

ในสวนที่เกี่ยวข้องกับประชาชาติมุสลิมในสมัยท่านนบี มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลม มีตัวอย่างที่อัลกุรอานได้เตือนให้พวกเขาระลึกถึงนิมิตของอัลลอฮฺอยู่หลายโองการ หนึ่งในนั้นก็คือพระดำรัสของอัลลอฮฺที่มีว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾
(الأحزاب : ٩)

ความว่า โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงระลึกถึงนิมิตของอัลลอฮฺเหนือพวกเจ้า ยามที่มีกองทัพมากมายมาบุกรุกพวกเจ้า แล้วเราก็ได้ส่งลมพายุให้โดน

พวกเขา และทรงส่งกองทัพที่พวกเขาไม่เห็นว่าช่วย และอัลลอฮ์นั้นทรงรู้
เห็นในสิ่งที่พวกเขากระทำ (อัล-อะห์ซาบ : 9)

เป้าหมายหลักที่อัลกุรอานอุทิศสำหรับเรียกร้องให้มนุษย์รำลึกถึงบุญคุณและนิอุมัตของอัลลอฮ์ คือ เพื่อต้องการให้พวกเขาขอบคุณอัลลอฮ์ และสำนึกตนด้วยการสำรวมอยู่ในคุณธรรมโดยไม่ละเมิดขอบเขตไปก่อความผิดบาป ซึ่งอาจจะเป็นโทษต่อตัวเขาเองและสังคมมนุษย์โดยรวม เพราะที่มาน้อยในหมู่มนุษย์ที่ใช้นิอุมัตในทางผิด เปลี่ยนบุญคุณเป็นการฝ่าฝืน และเป็นเหตุแห่งความหายนะในที่สุด

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ﴾
(إبراهيم : ๒๘)

ความว่า หรือเจ้าไม่ได้ดูไปยังบรรดาผู้ที่เปลี่ยนนิอุมัตของอัลลอฮ์ให้เป็นการฝ่าฝืน และเป็นเหตุให้หมู่ชนของพวกเขาต้องพำนักในนรก (อิบรอฮีม : 28)

﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ﴾ (النحل : ๘๓)
ความว่า พวกเขาทั้งหลายรู้จักนิอุมัตของอัลลอฮ์ แล้วพวกเขาก็ปฏิเสธไม่ยอมรับมัน และส่วนมากของพวกเขาเป็นผู้ปฏิเสธฝ่าฝืน (อัน-นะหฺล : 83)

การรำลึกถึงนิอุมัตของอัลลอฮ์ ควรต้องนำไปสู่การขอบคุณพระองค์ในทำนองที่สมควร ไม่ว่าจะด้วยการกล่าวเป็นวาจาหรือแสดงออกเป็นพฤติกรรม การขอบคุณเยี่ยงนี้เองที่เป็นสำนักแห่งการศรัทธาอันเที่ยงแท้ต่ออัลลอฮ์ผู้สูงยิ่งด้วยความเมตตาอันล้นพ้น ผู้ทรงประทานปัจจัยอันมากมายจนมิอาจนับได้แก่บ่าวทั้งหลาย ผู้ทรงให้ความสันติสุขและความมั่งมี ผู้ทรงยิ่งด้วยคุณลักษณะแห่งความปรานีและทรงอภัย ผู้สมควรที่สุดต่อการสดุดีสรรเสริญทุกเวลา พระองค์ตรัสว่า

﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونَ﴾ (البقرة : ๑๕๒)

ความว่า ดังนั้น สุเจ้าทั้งหลายจงระลึกถึงข้า แล้วข้าจะระลึกถึงพวกเจ้า และจงขอบคุณต่อข้า และอย่าได้ปฏิเสธฝ่าฝืนต่อข้า (อัล-บะเกาะเราะฮะฮ์ : 152)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ (البقرة : ๑๖๕)

ความว่า โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงกินสิ่งที่ดีจากริซกีที่เราได้ประทานแก่พวกเจ้า และจงขอบคุณต่ออัลลอฮ์ หากพวกเจ้าเคารพภักดีต่อพระองค์เท่านั้น (อัล-บะเกาะเราะฮะฮ์ : 172)

﴿فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ

تَعْبُدُونَ﴾ (النحل : ١١٤)

ความว่า ดังนั้น จงกินจากสิ่งที่อัลลอฮ์ประทานริชกีให้เป็นที่สิ่งหะلالและสิ่งที่ดีแก่พวกเจ้า และจงขอบคุณต่ออนิอุมัตของอัลลอฮ์ หากพวกเจ้าเคารพภักดีต่อพระองค์เท่านั้น (อัน-นะหฺล : 114)

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ

اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ (العنكبوت : ١٧)

ความว่า แท้จริง สิ่งที่พวกเจ้า(พวกปฏิเสธศรัทธา)ได้เคารพสักการะอื่นไปจากอัลลอฮ์นั้น ไม่ได้ครอบครองริชกีแก่พวกเจ้าเลย ทว่าพวกเจ้าจงขวนขวายริชกีจากอัลลอฮ์ จงเคารพภักดีและขอบคุณต่อพระองค์ แต่พระองค์ที่พวกเจ้าจะกลับคืนสู่ (อัล-อันกะบุต : 17)

﴿لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِن رِّزْقِ

رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ﴾ (سبأ : ١٥)

ความว่า แท้จริงแล้ว ในดินแดนที่พำนักอาศัยแห่งชาวสะบะอ์นั้นมีเครื่องหมายหนึ่งอยู่ คือ เรือกสวนสองแห่งทางด้านขวาและด้านซ้าย จงกินจากริชกีแห่งพระผู้อภิบาลของพวกเจ้า และจงขอบคุณต่อพระองค์ (นั่นแหละคือ)ดินแดนที่ดี และพระผู้อภิบาลผู้ทรงอภัยยิ่ง (สะบะอ์ : 15)

สิ่งที่น่าสนใจประการหนึ่งก็คือ อัลกุรอานได้บอกให้เราว่าการขอบคุณนั้น แท้จริงแล้วกลับเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ขอบคุณเอง การขอบคุณอัลลอฮ์เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้พระองค์เพิ่มพูนปัจจัยต่างๆ และความโปรดปรานของพระองค์ให้แก่ผู้ขอบคุณมากขึ้นไปอีก

﴿وَإِذ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي

لَشَدِيدٌ﴾ (إبراهيم : ٧)

ความว่า และเมื่อพระผู้อภิบาลของพวกเจ้าประกาศว่า หากมันพวกเจ้าขอบคุณแล้วไซ้ แน่นอนซ้ำก็ย่อมจะเพิ่มพูนให้แก่เขา และหากพวกเจ้าปฏิเสธฝ่าฝืน แท้จริงการลงโทษของข้ามันหนักหน่วงยิ่ง (อิบรอฮีม : 7)

ทั้งนี้ การขอบคุณของเราต่อพระองค์มิได้เป็นความจำเป็นที่จะทำให้ฐานะของพระองค์สูงขึ้นไปอีกแต่อย่างใด เพราะอัลลอฮ์นั้นทรงสมบูรณ์ยิ่งแล้วด้วยฐานะและคุณลักษณะอันงดงามทั้งหลาย ในทางกลับกัน การปฏิเสธและฝ่าฝืนของเราก็มิได้ทำให้ฐานะของพระองค์ลดค่าแต่อย่าง

ได้ไม่ การขอบคุณหรือไม่ขอบคุณจึงเกี่ยวข้องกับตัวมนุษย์เอง และมีผลกระทบต่อตัวเขาเองเสียมากกว่าด้วยซ้ำ(ดูเพิ่มเติมใน ตัฟซีร อัด-ฎาอะบะรียฺ 19:468-469, ตัฟซีร อิบน์ กะษีร 6:193)

นี่คือข้อเท็จจริงที่ท่านนบีสุลัยมาน อะลัยฮิสลาม และ ผู้เปี่ยมปัญญาเช่นลูกมาน อัล-หะกีม ได้เคยสั่งสอนมาก่อนในอดีตกาล

﴿ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفَكَ فَلَمَّا رآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴾
(النمل : ٤٠)

ความว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับคัมภีร์(หนึ่งในบิรวารของนบีสุลัยมาน)ได้กล่าวว่า ฉันทันทีแหละจะนำมัน(บัลลังก์ของราชินีบัลกีสแห่งเมืองสะบะฮ์)มาให้ท่านก่อนที่จะตาของท่านจะกระพริบ และเมื่อเขา(นบีสุลัยมาน)ได้เห็นมันประจักษ์อยู่ต่อหน้าแล้ว ก็ได้กล่าวว่า นี่ย่อมเป็นความประเสริฐแห่งพระผู้อภิบาลของฉัน ที่พระองค์จะใช้ทดสอบฉันว่า ฉันจะขอบคุณหรือจะปฏิเสธฝ่าฝืน ผู้ใดที่ขอบคุณนั้นย่อมแสดงว่าเขาได้ขอบคุณเพื่อตัวเขาเอง และผู้ใดที่ปฏิเสธฝ่าฝืน แท้จริงพระผู้อภิบาลของฉันทรงเป็นผู้ที่ร่ำรวยและพระทัยดียิ่ง (การปฏิเสธนั้นมิได้ส่งผลอะไรต่อพระองค์เลยแม้แต่น้อย) (อัน-นัมล : 40)

﴿ وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴾ (لقمان : ١٢)

ความว่า และแท้จริง เราได้ประทานวิทยปัญญาแก่ลูกมานว่า จงขอบคุณต่ออัลลอฮฺ และผู้ใดที่ขอบคุณนั้นแสดงว่าเขาได้ขอบคุณเพื่อประโยชน์แห่งตัวเขาเอง และผู้ใดที่ปฏิเสธฝ่าฝืนแล้วไซ้ไรแท้จริงอัลลอฮฺนั้นทรงร่ำรวยและทรงยิ่งด้วยการสรรเสริญสดุดี(จากปวงบ่าว) (ลูกมาน : 12)

ในหะดีษบทหนึ่งที่รายงานโดยมุสลิม ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้

« ... يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَتَقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ؛ مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَأَخْرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَفَجَرَ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ؛ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، ... يَا عِبَادِي إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ

أُخْصِيهَا لَكُمْ ثُمَّ أَوْفَيْكُمْ إِيَّاهَا، فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمِدِ اللَّهَ وَمَنْ
وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ»

ความว่า "อัลลอฮ์สุตะอาลาได้ตรัสว่า : โอ้ บ่าวทั้งหลายของข้า หากแม้ว่าตั้งแต่คนแรกจนคนสุดท้ายของพวกเขา และหมู่มนุษย์ และหมู่ญินของพวกเขา ทั้งหมดเป็นผู้ที่มีคุณธรรมเยี่ยงคนที่มีหัวใจยาเกรงที่สุดในหมู่พวกเขา นั้นไม่ได้เพิ่มอะไรแก่อำนาจแห่งข้าแต่อย่างใดเลย โอ้ บ่าวทั้งหลายของข้า หากแม้ว่าตั้งแต่คนแรกจนคนสุดท้ายของพวกเขา และหมู่มนุษย์และหมู่ญินของพวกเขา ทั้งหมดเป็นผู้ที่เลวทรามเยี่ยงคนที่มีหัวใจเลวที่สุดในหมู่พวกเขา นั้นไม่ได้ทำให้อำนาจของข้าลดลงแม้แต่น้อย ... โอ้ ปวงบ่าวแห่งข้า แท้จริงมันเป็นการงานของพวกเขา ข้าเป็นผู้บังคับบัญชานี้ให้แก่พวกเขาแล้วข้าก็ตอบแทนผลบุญแก่พวกเขา หากผู้ใดที่พบว่าดีเขาก็จงสรรเสริญสุดดีอัลลอฮ์ และหากผู้ใดพบว่าเป็นอย่างอื่นก็จงอย่าได้ว่ากล่าวตำหนิแก่ใครอื่นนอกจากตัวเขาเอง" (บันทึกโดยมุสลิม 4674)

เพราะฉะนั้น การรำลึกและการขอบคุณของเรา แท้ที่จริงแล้วมิได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดมากไปกว่าตัวของเราเอง มันมิได้ส่งผลใดๆ ต่ออำนาจของอัลลอฮ์ ทว่าตัวของการขอบคุณเองก็ถือว่าเป็นนิมิตประการหนึ่งที่อัลลอฮ์ประทานให้เรา เพราะด้วยการรำลึกและการขอบคุณดังกล่าวนี้ บ่าวผู้ด้อยค่ากลับได้มีมูลเหตุที่จะได้รับความโปรดปรานจากพระผู้อภิบาลผู้ทรงเกียรติยิ่งแล้ว ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม กล่าวไว้

«إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا، أَوْ يَشْرَبَ
الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا»

ความว่า "แท้จริง อัลลอฮ์นั้นทรงพอพระทัยยิ่งที่จะเห็นบ่าวของพระองค์กินอาหารหยิบมือหนึ่งแล้วเขาก็สดุดีพระองค์ต่ออาหารที่เขาได้กินนั้น และดื่มน้ำเพียงอีกหนึ่งแล้วเขาก็สดุดีพระองค์ต่อน้ำที่เขาได้ดื่มนั้น" (บันทึกโดยมุสลิม 4915)

การกล่าวสดุดีอัลลอฮ์ง่ายๆ เช่นนี้มีผลบุญที่ยิ่งใหญ่มาก แค่คำว่า "อัลหัมดุลิลลาฮุ" ที่ถูกกล่าวออกมาด้วยความบริสุทธิ์ใจนั้นมีน้ำหนัก ณ อัลลอฮ์ผู้สูงส่ง จนเต็มตาซังของพระองค์ในวันกิยามะฮ์ (ดูหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม 328)

แม้ว่าการขอบคุณต่ออัลลอฮ์ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่กระทำได้ไม่ยาก แต่สิ่งง่ายๆ เช่นนี้แหละที่เรามักเผลอเรือและหลงลืมซะส่วนใหญ่ สำหรับคนที่มิได้รับเตาฟีก แค่การกล่าวขอบคุณอัลลอฮ์ด้วยประโยคง่ายๆ เช่น "อัลหัมดุลิลลาฮุ" ก็หนักหนาเหลือเกินแล้ว ด้วยเหตุนี้ เราทุกคนจึงควร

ต้องมีอุตสาหกรรมและความพยายามด้วยวิธีที่ต่าง ๆ นานา เพื่อยกระดับให้เราเป็นบ่าวผู้ที่ชอบคุณ
อัลลอฮ์อยู่สม่ำเสมอ หนึ่งในวิธีการเหล่านั้นคือการขออู่อาลี เช่นที่นบีสุลัยมาน อะลัยฮิสลาม นบีผู้
ได้รับความโปรดปรานอันอัศจรรย์มากมายอย่างที่ท่านอื่นๆ ไม่ได้รับ (ดูอัลกุรอาน สูเราะฮ์ ๓๕ :
35) ได้ขอต่ออัลลอฮ์ว่า

﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴾ (النمل :
19)

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงดลใจให้ข้าพระองค์ชอบคุณต่อนิอุมัต
ของพระองค์ที่ทรงประทานให้แก่ข้าและแก่บิดามารดาของข้า และให้ข้า
พระองค์ได้ปฏิบัติอะมัลศอลิห์ที่พระองค์โปรดปราน และขอทรงนำข้าพระองค์
ให้รวมอยู่ในหมู่บ่าวผู้ทรงคุณธรรมของพระองค์ ด้วยพระเมตตาของพระองค์
ด้วยเทอญ (อัน-นัมล : 19)

ดูอาฮ์เดียวกันนี้มีปรากฏในสูเราะฮ์ อัล-อะห์กอฟ อายะฮ์ที่ 15 ว่า

﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِيَّيَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴾ (الأحقاف : 15)

ความว่า โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงดลใจให้ข้าพระองค์ชอบคุณต่อนิอุมัต
ของพระองค์ที่ทรงประทานให้แก่ข้าและแก่บิดามารดาของข้า และให้ข้า
พระองค์ได้ปฏิบัติอะมัลศอลิห์ที่พระองค์โปรดปราน และขอทรงแก้ไขปรับปรุง
ลูกหลานที่เป็นเชื้อสายของข้าพระองค์ แท้จริงข้าพระองค์ขอกลับตัวแต่
พระองค์และเป็นหนึ่งในหมู่มุสลิมผู้มอบตน

นี่คือข้อเท็จจริงของการขอขอบคุณที่หลายคนอาจจะนึกไม่ถึง เป็นสำนึกแห่งศรัทธาที่มนุษย์
จำนวนไม่น้อยหลงลืม ทุกวันนี้เราใช้ชีวิตอย่างสุขสบายโดยแทบจะไม่ได้คิดถึงผู้ให้และผู้อภิบาล
เราเลย หากจะนึกได้บ้างก็ยามที่ต้องเจอกับอุปสรรคและความทุกข์เป็นบางครั้งบางเวลาเท่านั้น
สูญห้านัลลอฮ์ !

ถึงเวลาแล้วหรือไม่ ที่มนุษย์ผู้อ่อนแอจะสำนึกและหันกลับไปยังพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขา
ก่อนที่จะหมดเวลาได้ขอบคุณพระองค์ เมื่อถึงวันที่ทุกอย่างสายเกินแก้ และไม่มีอะไรเหลือให้
มนุษย์นอกจากความเสียหายและความเสียใจอย่างหาที่สุดมิได้สักต่อไป

ขออัลลอฮ์ทรงชี้ทางและประทานเตาฟีก อามีน